

ת"פ 571/07/13 - מדינת ישראל נגד שושנה בת זליג באואר גליקמן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 571-07-13 מדינת ישראל נ' זליג באואר גליקמן

בפני כב' השופט אילן סלע
מדינת ישראל באמצעות משטרת ישראל - תביעות מחוז ש"י, ע"י
עו"ד אבי בוזו
נגד
שושנה בת זליג באואר גליקמן ע"י ב"כ עו"ד אלי פוקסברומר
המאשימה
הנאשמת

פסק דין

אני מזכה את הנאשמת מהעבירה של כניסה לשטח סגור שיוחסה לה בכתב האישום.

כתב האישום ותשובת הנאשמת

1. כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירה של כניסה לשטח סגור לפי סעיף 125 לתקנות ההגנה (שעת חירום) 1945 (להלן: "תקנות ההגנה").
2. לפי המתואר בכתב האישום, ביום 2.02.12 הכריז האלוף אבי מזרחי, מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון על פי סמכותו לפי סעיף 318 לצו בדבר הוראות בטחון (נוסח משולב) (יהודה ושומרון) (מספר 1651) התש"ע-2009, על צו (להלן: "הצו"), המורה כי שטח "עוז ציון" הינו שטח סגור (להלן: "השטח הסגור") ואסר על כניסת ישראלים לשטח הסגור, על שהיית ישראלים בשטח הסגור וחייב כל ישראלי הנמצא בשטח הסגור לצאת ממנו לאלתר. סעיף 4 לצו מפרט סייגים לתחולתו, כך שהצו לא יחול, בין היתר, על תושב קבוע בשטח. הצו היה בתוקף בתקופה הרלוונטית לכתב האישום.
3. ביום 12.02.12 בשעה 13:14 או בסמוך לכך, שהתה הנאשמת בתוך מבנה בתוך השטח הסגור. בהמשך למעשיה אלו נחקרה הנאשמת במשטרת בנימין, ובמהלך חקירתה הציג לה השוטר, משה כהן, את הצו והדגיש באוזניה כי אסור לה להיכנס לשטח הסגור וכי הצו בתוקף עד ליום 30.04.12.
4. במועד שאינו ידוע למאשימה במדויק, בין התאריכים 12.02.12 ו-19.02.12 בשעה 10:30 או בסמוך לכך, נכנסה הנאשמת לתוך השטח הסגור.

5. הנאשמת כפרה במיוחס לה. בתשובתה לאישום טענה כי סמכות האלוף להכרזה על הצו היא מכוח סעיף 318 לצו בדבר הוראות בטחון (נוסח משולב) (יהודה והשומרון) (מספר 1651) התש"ע-2009, והסמכות לדון בעבירה לפי צו זה מסורה לבתי הדין הצבאיים ביהודה ושומרון, ולהם בלבד.

6. לגופו של האישום טענה הנאשמת כי היא התגוררה בשטח הסגור כארבעה חודשים קודם להכרזת הצו יחד עם בעלה ועל כן היא הייתה תושבת קבע בשטח הסגור ביום הכרזת הצו ובהתאם להוראות הצו עצמו היא לא הפרה אותו. היא הוסיפה כי בסיום החקירה ביום 12.02.12 היא לא הייתה יכולה להבין שיש מניעה לשהייתה בשטח הסגור, אדרבה היא הבינה שטענתה כי הצו לא חל עליה התקבלה. בהמשך, לאחר שקיבלה צו הרחקה, היא צייתה ועזבה את השטח הסגור.

7. ב"כ הנאשמת טען גם לאכיפה בררנית, אך בסופו של יום הוא זנח טענה זו.

המסכת הראייתית

8. בהסכמת הצדדים הוגש כל חומר הראיות שכלל את הודעות הנאשמת מיום 12.02.12 (ת/1) ומיום 19.02.12 (ת/2); דוחות פעולה של השוטרים שעצרו את הנאשמת ולקחו אותה לחקירה ביום 12.02.12 (ת/3-5), וביום 19.02.12 (ת/6-9); הצו (ת/10); מפת השטח הסגור (ת/12) ומסמך המלמד כי מדובר בקרקע פרטית השייכת לפלסטינאים (ת/11); כתבי הערובה שחתמה הנאשמת עם שחרורה לאחר חקירתה ביום 12.02.12 (ת/14) וביום 19.02.12 (ת/15); דיון בבקשת מעצרה של הנאשמת מיום 19.02.12 במסגרתו החליט בית המשפט (כב' השופט חגית מאק-קלמנוביץ) על שחרורה בתנאים בכללם הרחקתה ממאחז עוז ציון (ת/18) והדיון בערר שהגישה הנאשמת ונדון ביום 7.03.12 במסגרתו דחה בית המשפט (כב' השופט אמנון כהן) את הערר (ת/19). הסנגור וויתר על חקירת העדים.

9. אל מול ראיות התביעה העידה הנאשמת. בעדותה סיפרה כי שבועיים לפני חתונתה ביום ו' במרחשוון תשע"ב (3.11.11), היא גרה בשטח הסגור לסירוגין, כאשר פעם היא גרה במקום ופעם בעלה. לאחר החתונה היא התגוררה במקום בקביעות עם בעלה. לדבריה, בחקירתה במשטרה ביום 12.02.12 היא הבהירה כי לא עברה על החוק ולאחר מכן שמרה על זכות השתיקה בעצת עורך דינה. לדבריה, בתום החקירה לא נאמר לה שאסור לה להיות בשטח הסגור ולכן היא חזרה לביתה. בחלוף שבוע היא נלקחה שוב לחקירה וגם בחקירה זו אמרה שלא עברה על החוק, שכן הצו לא תקף לגביה. מאוחר יותר משניתן צו להרחקתה מהמקום על ידי בית המשפט (ת/18) והערר שהגישו על כך נדחה (ת/19), היא ובעלה לא שבו כלל למקום, אף לא לשם נטילת חפציהם.

10. בחקירתה הנגדית סיפרה הנאשמת כי עברה ועדת קבלה בגבעת אסף והחליטה לגור בחלק של השכונה המכונה "עוז ציון", שהוא חלק בלתי נפרד מגבעת אסף. היא שבה וציינה כי בתום חקירתה ביום 12.02.12 היא לא הורחקה מהשטח הסגור ולא חתמה על תנאי כלשהו בעת שחרורה. במסגרת חקירה זו במשטרה היא ראתה את הצו לראשונה. עוד ציינה הנאשמת כי מלבד המבנה בו היא ובעלה גרו, היה מבנה נוסף בסמוך, בתוך השטח הסגור, בו התגוררו מספר בני נוער.

דין והכרעה

ראשית לעניין סמכותו של בית משפט זה לדון בעבירה שיוחסה לנאשמת.

11. אכן, סעיף 318(ו) לצו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (יהודה והשומרון) (מס' 1651), התש"ע-2009 קובע כי אם הפראדם הוראות הכרזה בדברסגירתשטחאומקוםאונתנאיהיתרשנתנועלפיסעיףזה, הוא יואשםבעבירהעלצוזה. מכאן לכאורה, כי לא ניתן להאשים בעבירה על צו שניתן לפי סעיף 318 לצו האמור בעבירה לפי תקנות ההגנה. ואולם בעניין זה צודק ב"כ המאשימה כי בעניין **לנדסברג** (בש"פ 2762/08 **לנדסברג נ' מדינת ישראל**) (פורסם בנבו, 08.04.06) נקבע כי נוכח האמור בצו שהוא ניתן לצד סעיף 318 לצו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (יהודה והשומרון) (מס' 1651), התש"ע-2009 גם לפי "יתר סמכויותי על פי כל דין ותחיקת ביטחון", הרי שהוא כולל גם את סעיף 125 לתקנות ההגנה כמקור סמכות להוצאת הצו. בהמשך נקבע באותו עניין כי נוכח סעיף 2(א) לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה) שיפוט בעבירות ועזרה משפטית, התשכ"ז-1967, קיימת סמכות עניינית לבית המשפט בישראל לדון בעבירה שביצעה הנאשמת, שכן אילו המעשה המיוחס לנאשמת היה מבוצע בישראל, הוא היה מהווה בה עבירה (ראו גם: ע"פ 163/82 **דוד נ' מדינת ישראל**, פ"ד לז(1) 622 (1983)).

12. מכאן לשאלה האם הנאשמת הייתה תושבת קבע במקום באופן שהיא הוחרגה מהצו נוכח הוראת סעיף 4 שבו.

13. בראשית הדברים יש לדחות את טענת ב"כ המאשימה בסיכומיו כי בית המשפט כבר דחה בהליך המעצר את טענת הנאשמת כי היא מתגוררת בשטח הסגור נוכח טענתה בחקירתה במשטרה כי היא מתגוררת בגבעת אסף וכי אין בסיס לטענה שהיא מתגוררת ב"עוז ציון" (ת/ו-ת 19). פשיטא כי אין לראות בדברי בית המשפט אלו כהכרעה, לא בשאלה העובדתית היכן התגוררה הנאשמת, וודאי לא בשאלה הפרשנית מהו תושב קבוע לעניין הצו ולא בשאלה האם הנאשמת הבינה כי הצו חל עליה, לא אך בשל כך שאין מדובר בהלכה מחייבת, אלא בעיקר בשל המסגרת הדיוניתשבההיאניתנה, הליך מעצר בו כלל לא נשמעה גרסת הנאשמת (ראו: בש"פ 4182/12 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 10.07.12)).

14. לגופו של עניין השתכנעתי כי הנאשמת אכן התגוררה במקום החל משבועיים לפני חתונתה, היינו מיום 3.11.11 ועד למעצרה ביום 19.02.12. עדותה של הנאשמת כי היא ובעלה ביקשו לקבוע את ביתם במקום, לאחר שעברו את ועדת הקבלה של גבעת אסף, מהימנה עלי והיא לא נסתרה. המאשימה לא ידעה להצביע על מקום מגורים אחרים ואף סירבה ליתן עמדה ברורה באשר למקום מגוריה של הנאשמת. כך או כך, כאמור, גרסתה כי היא התגוררה במבנה בשטח הסגור כשלושה חודשים עובר לחתימת האלוף על הצו מהימנה עלי. אכן, בחקירותיה במשטרה אמרה הנאשמת כי היא מתגוררת בגבעת אסף, אך הסברה כי ראתה את ביתה שב"עוז ציון" כחלק מגבעת אסף מקובלת עלי. מדובר בשני מבנים בלבד הנמצאים מעבר לכביש, שאינו רחב במיוחד, שבצדו האחר, במרחק של פחות מדקה הליכה, ממוקמת גבעת אסף, כשלצורך המגורים במקום עברו הנאשמת ובעלה וועדת קבלה של גבעת אסף. בנסיבות אלו, אין לראות בדבריה של הנאשמת כי התגוררה בגבעת אסף כסתירה לגרסתה כי התגוררה ב"עוז ציון" ופשיטא כי אין לראות בטענתה כיום כי היא התגוררה ב"עוז ציון" כעדות כבושה. הנאשמת אמנם לא הצטיידה עם עדים נוספים להוכחת טענתה, ואולם אני סבור כי לא היה צורך בכך, בפרט נוכח העובדה כי המאשימה שעליה רובץ הנטל להוכחת האשמה, לא טענה במפורש כי הנאשמת לא התגוררה ב"עוז ציון" ובוודאי שלא הצביעה על מקום מגורים אחר כמקום מגוריה

של הנאשמת באותה עת.

15. אכן, השאלה האם מגוריה של הנאשמת בשטח הסגור כשלושה חודשים לפני חתימת האלוף על הצו, הופכים אותה ל"תושב קבוע בשטח", כהגדרתו בצו, אינה פשוטה (ראו: בג"ץ 282/88 **עווד נ' יצחק שמיר, ראש הממשלה ושר הפנים**, פ"ד מב(2) 424 (1988); בג"ץ 4/51 **שוואלב נ' רשיש**, פ"ד ה 207 (1951); ע"מ 9091/11 **שרון נ' יוסף** (פורסם בנבו, 11.09.12)). ואולם לטעמי אין צורך לדון במסגרת זו בפרשנות האובייקטיבית של מונח זה - "תושב קבוע בשטח", שכן בנסיבות העניין, עולה כי הנאשמת סברה כי היא עונה להגדרה זו שבצו, ודי בכך כדי להורות על זיכוי בשל העדר יסוד נפשי.

16. ובמה דברים אמורים? לא הייתה מחלוקת כי הנאשמת ובעלה היו התושבים הישראליים היחידים שהתגוררו בשטח הסגור (לצד בני נוער שגרו במבנה השני שהיה שטח הסגור ולא ברור כלל אם מדובר באותם נערים שהתגוררו במקום בקביעות), במועד חתימת הצו. הצו, לפי האמור בו, חל רק על ישראליים, ואף על פי כן ראה האלוף לסייג את תחולתו באופן שהוא לא יחול על "תושב קבוע בשטח". חזקה על האלוף שאינו משחית מילותיו לריק ובאם לא היו במקום תושבי קבע ישראליים, הוא לא היה רואה לנכון להוציא מכלל הצו את תושבי הקבע במקום (השוו: מ"י (י-ם) 16141-05-12 **מדינת ישראל נ' א' א' ד'** (פורסם בנבו, 08.05.12)). לו הצו היה חל על גם על פלסטינאיים, אפשר היה לפרש שבסעיף 4 לצו ביקש האלוף להוציא מתחולת הצו את אותם פלסטינאיים שהתגוררו באופן קבוע בשטח הסגור. דא עקא, שכאמור, הצו חל רק על ישראליים ומשראה האלוף צורך להוציא מתחולתו את תושבי הקבע במקום, כשהתושבים היחידים במקום היו הנאשמת ובעלה, ההנחה כי הוא התכוון להוציא אותם מתחולת הצו היא הבנה הגיונית בוודאי על פי הגיונו של אזרח מן השורה.

17. לכל הפחות, הנאשמת יכולה הייתה בהחלט להבין באופן זה את הצו, היינו שהוא אינו חל עליה. צו של האלוף אינו טוב יותר מצו שיפוטי שאכיפתו מתבקשת, לגביו נקבע כי הוא צריך להיות בעל תוקן ברוח חד-משמעית, וכי צוהלוקהבדו-משמעותו ושבוערפול, אושמעויותאוינהנהירה דיהצורך, אין מפעילים כלפי הפרתו הליך שלבזיון בית המשפט, ולא הליך של הרשעה בעבירה של איקיום צו שיפוטי (ראו: ע"פ 517/06 **מנור נ' KPMG Inc** (פורסם בנבו, 24.07.07); ע"פ א 25672-12-10 **גלבע נ' מ.י.ו.מ. לתכנון ובניה שורקות** (פורסם בנבו, 27.04.11). על כן, בדומה לנאשמת שכנגדו מוגשכתבאישום בעבירה של איקיום צו בית משפט, שישלהקפיד היטבעל כלתגותושלהצובהפרתומואשםהנאשם, וספקבהבנתגבולותיושלפסקהדין - ייזקף לזכות הנאשם, כך גם ביחס לצו אלוף האוסר שהייה בשטח מסוים, עליו להיות ברור למי שנוטל את הצו לידו, ללא פרושודרוש (השוו: ר"ע 1/84 **דוויק נ' ראש העיר ירושלים**, פ"ד לח(1) 494 (1984)), וספק בהבנת גבולותיו של הצו ייזקף לזכותו של הנאשם.

18. העובדה כי השוטר בחקירתה ביום 12.02.12 אמר לנאשמת "ידוע לך כי כניסתך לשטח צבאי סגור הינו הפרת הוראה חוקית ובעצם כניסתך למאחז עוז ציון עברת עבירה פלילית", אין בה לשנות דבר. שכן, לא זו בלבד שהשוטר אינו מוסמך לפרש את הצו אלא שבסיומה של החקירה, כשהנאשמת הוחתמה על כתב ערובה, לא מולא בו כתנאי איסור כניסה ל"עוז ציון" (ת/14). לעומת זאת בסיום חקירתה של הנאשמת ביום 19.02.12 אכן נרשם כי נאסר עליה להיכנס ל"עוז ציון" עד ליום 30.04.12 (ת/15). מכאן, כי ביום 12.02.17 היה בסיס להבנתה כי טענתה כי הצו אינו חל עליה התקבלה. העובדה עליה אין חולק כי משהוברר לנאשמת כי נאסר עליה להיכנס לשטח הסגור בהחלטת בית המשפט

ביום 19.02.12 שהערר עליה נדחה ביום 7.03.12, היא לא נכנסה כלל למקום, אף לא כדי ליטול את חפציה, מחזקת את המסקנה כי עובר למועד זה היא סברה כי הצו אינו חל עליה. כאמור, היה בסיס של ממש לסברה זו, ועל כן למצער - גם אם הייתי סבור כי הצו חל על הנאשמת - קיים ספק של ממש בקיומו של היסוד הנפשי הנדרש לביצוע העבירה על ידי הנאשמת.

19. ובשולי הדברים יצוין כי ב"כ המאשימה הפנה בסיכומיו לפסקי דין בהם הורה בית המשפט העליון למפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון ולמפקד מחוז ש"י במשטרת ישראל, למצות את הדין עם מפרי חוק הפוגעים בזכויותיהם של פלסטינאים הזכאים להגנה על ביטחונם וקניינם (ראו למשל: בג"צ 5953/04 מוראר נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון (פורסם בנבו, 26.06.06)). על כך אין חולק. גם אין חולק כי ככל שמדובר במשיגי גבול הפולשים לשטחים פרטיים שלא כדין, על גורמי אכיפת הדין לפעול להשלטת שלטון החוק. ואולם, השאלה היחידה העומדת להכרעה בהליך זה, אינה השאלה האם הנאשמת השיגה גבול שעה שגרה על אדמה פרטית שאינה שלה, אלא האם היא עברה על צו האלוף שאסר כניסת ישראלים לשטח הסגור למעט תושבי קבע במקום. התשובה לשאלה זו אינה חיובית, ולמצער נותר ספק האם הנאשמת יכלה להבין מהצו כי הוא אינו חל עליה, ספק הגיוני ואולי אף מתבקש, נוכח לשון הצו. ספק זה די בו כדי לזכות את הנאשמת מהאשמה שיוחסה לה בשל כך שלא הוכח מעבר לספק סביר כי לנאשמת היה היסוד הנפשי הנדרש לביצוע העבירה שיוחסה לה. זאת כאמור, גם מבלי להידרש להכרעה האם מבחינה אובייקטיבית, הצו חל על הנאשמת, נוכח לשונו ובשל העובדה כי הנאשמת ובעלה היו הישראלים היחידים שהתגוררו במקום.

בשים לב לכל האמור, אני מזכה את הנאשמת מהעבירה שיוחסה לה בכתב האישום.

בהסכמת הצדדים, פסק הדין יישלח אליהם, והדין שנקבע לשימוע הכרעת הדין מבוטל.

ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"ח אדר תשע"ח, 05 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.